

Hạnh Phúc Văn Bình Yên -1-

Trần Văn Khang

Tên họ và hoàn cảnh của những nhân vật trong truyện ngắn dưới đây nếu có sự trùng hợp ngoài đời thì chỉ là do ngẫu nhiên, ngoài ý muốn của người viết. Một số địa danh và thời gian cũng được thay đổi.

Xe ra khỏi ngoại ô, xa dần phố xá đô thị. Nam thấy thoải mái. Cả một vùng trời bao la trên cao, và những cánh đồng rộng trải dài xung quanh. Phía xa là những rặng đồi núi xanh đen in đậm nét cuối bầu trời, quang đãng vào buổi sáng có thời tiết tốt. Một mình lái xe trên quãng đường hơn ba trăm dặm, lần này Nam không có cảm giác cô đơn mà còn thấy một chút thư thái, có một không gian và thời gian riêng tư cho mình. Anh cũng hơi ân hận đã không chiều ý Hằng. Ngày hôm qua Hằng, vợ anh, còn nói: "*Em muốn đi Orange County cùng với anh*". Nam đã trả lời nàng: "*Anh hợp chuyên nghiệp có hai hôm, cả ngày ở phòng hội, em đừng đi cho mệt. Sáng Chủ nhật này lại có thợ làm vườn đến, em nhớ chỉ họ những chỗ cần làm cho quang đãng khu vườn sau nhà mình, chắc là quá trưa Chủ nhật anh mới về tới*". Hằng đồng ý, thoáng có nét buồn, nàng nói: "*Nhưng anh lái xe một mình làm em lo, hay anh lấy máy bay đi cho khỏe*". Nam nói để vợ an tâm: "*Anh sẽ lái cẩn thận. Anh muốn dùng xe, làm chủ lấy mình. Chờ đợi ở phi trường rồi mượn xe hay dùng Taxi cũng mất nhiều thời giờ, làm anh nóng ruột hơn*".

Thật ra việc đi họp chuyên nghiệp lần này với Nam chưa hẳn là lý do chính. Những buổi thuyết trình, hội thảo về bệnh tim mạch thì thành phố lớn nào như San Jose của anh cũng thường có. Ngành tim mạch cũng không phải là chuyên môn của một y sĩ nội khoa tổng quát như anh. Nhưng anh nói với Hằng: "*Thuyết trình viên kỳ này là một chuyên gia nổi tiếng, đã có những công trình khảo cứu giá trị, anh muốn đi nghe*". Nam quả thật mong được nghe bài nói chuyện, có ghi trong chương trình, của vị giáo sư danh tiếng về bệnh tim, nhưng phần lớn quyết định của anh là nhân dịp này tham dự buổi ra mắt tác phẩm thứ tư của nhà văn nữ Quỳnh Dung sẽ tổ chức vào chiều thứ Bảy. Anh muốn bắt gặp lại người xưa. Vì bận rộn, anh chỉ mới đọc được hai cuốn tiểu thuyết đầu tay của nàng. Hai tập truyện, mới phát hành ba năm trước, đã mau chóng gây được tiếng vang và được tái bản chưa đầy một năm sau mỗi lần ra mắt.

Vừa lái xe, anh vừa nhớ tới Quỳnh Dung, bây giờ là một cây viết được nhiều người biết tới. Điều này Nam không ngờ mặc dù thời gian quen nàng bao nhiêu năm trước anh đã biết nàng yêu mến thơ văn. Nghĩ tới việc sẽ gặp lại Quỳnh Dung cuối tuần, anh thấy bồi hồi vọng nhớ về những kỷ niệm với nàng. Anh còn ghi trong lòng lời nàng nói khi hai người chia tay: "*Em biết anh yêu em, em cũng yêu anh vô cùng. Em đã không tiếc gì với anh ... Nhưng em không thể nhận lời lấy anh vì ...*" Ngày ấy, lúc gặp nàng lần đầu vào một cuối hè đầu thập niên 70, anh đã phải chú ý ngay đến vẻ đẹp vừa hồn nhiên, vừa quyến rũ của nàng. Năm đó nàng mới 18 tuổi, tuổi thanh xuân hoa mộng như một cánh hoa mới vừa nở. Anh đã 26, mới thực sự vào đời. Thời gian qua thật mau. Nam thầm tính, bây giờ nàng đã 40, anh 48 tuổi đời. Chuyện cũ cả hai chục năm qua, bây giờ đã đầu thập niên 90, nhưng Nam khó quên. Anh nhớ những lời nói và cả nhiều chi tiết giữa anh và Quỳnh Dung. Nhớ những tình cảm ân cần nàng dành cho anh, những ngày tháng yêu thương bên nhau, những diễn tiến sôi động của thời cuộc và chiến tranh vào vài năm chót trước khi Sài Gòn đổi chủ, cả một dĩ vãng chợt về, qua cuốn phim ký ức ...

Ngang Dừa, và Những Ngày Tháng Ấy

Tuy mới đến vùng đất thuộc miền Hậu Giang này, Nam thấy mến cái tên cũ Ngang Dừa hơn tên mới được đặt sau này là Quận Kiến Thiện. Có lẽ vì tên gọi Ngang Dừa đối với Nam nghe thơ mộng hơn. Ngang Dừa thực ra chỉ là tập hợp của một số xã ấp nằm hai bên một nhánh sông. Chung quanh là những chòm xóm rải rác và rạch ngòi. Không xa biển, sông rạch ở đây nửa năm nước ngọt, nửa năm nước mặn. Dân cư hiền hòa nhưng bị nhiều áp lực, nhiều tai họa của chiến tranh. Từ ngày xã ấp trở thành quận lỵ, kinh tế có vẻ gia tăng vì có thêm những viên chức hành chánh và quân đội, đồn bót của chánh quyền quốc gia trú đóng. Tại đây mọi di chuyển đều là đi bộ hoặc dùng ghe, tàu. Quân nhân, công chức bên quốc gia khi di chuyển lẻ tẻ thường dùng trực thăng.

Thời gian đầu thập niên 70, cuộc chiến tại miền Nam Việt Nam gia tăng đến cao độ và lan rộng khắp nơi. Nam vừa học xong y khoa năm chót, chưa kịp trình luận án, anh được bổ nhiệm làm Y sĩ cho một đơn vị tác chiến

bộ binh, hậu cứ đóng tại Vị Thanh. Mới đó mà nhậm được vài tuần, Nam theo Bộ Chỉ huy đến đồn trú tại Ngang Dừa. Những trận đánh lớn nhỏ giữa hai bên quốc gia và cộng sản xảy ra thường xuyên. Bên ngoài vòng đai của đơn vị là một khu nhà máy xay lúa, gồm nhiều dãy nhà tôn dựng ven bờ sông, bên những hàng dừa xanh mát. Nam tạm thời lập một trạm y tế trong một căn nhà tôn mái cao, làm việc chung với văn phòng hành chánh của quận. Mỗi sáng, nếu không đi hành quân, anh đến khám bệnh cho quân nhân và cho dân chúng trong vùng qua công tác dân sự vụ. Tòa nhà tôn rộng lớn, không có vách ngăn bên trong. Giữa nhà là một dãy ghế dài cho mọi người ngồi chờ khám bệnh hoặc chờ làm giấy tờ. Một bên là các văn phòng của quận, một bên là nơi làm việc của anh.

Mỗi đầu ngày, Nam thấy ông phó Quận trưởng đến làm việc cùng với các nhân viên, các thư ký. Ông Phó Hưng, trạc tuổi Nam, đáng dấp trẻ trung, dễ gây cảm tình. Ông tốt nghiệp về Hành Chánh và cũng mới được bổ nhiệm tới đây chỉ trước Nam vài tháng. Ở nơi xa xôi, cùng là thư sinh mới ra trường từ Sài Gòn, Nam và ông Phó Quận chỉ ít ngày trở nên quen thân. Trước mặt mọi người, Nam vẫn gọi Hưng là Ông Phó, Hưng cũng kêu anh là bác sĩ. Khi chỉ có hai người, xưng hô thân mật, Nam và Hưng thường gọi nhau bằng cậu. Những buổi chiều rảnh rang, hai người bạn mới thường ngồi uống trà, đôi khi uống bia bên bờ sông. Hưng hiểu biết, thích thơ nhạc, hay bàn luận về các vấn đề thời cuộc, Hưng thuộc nhiều thơ văn Việt và Pháp. Đôi khi Hưng đọc cho bạn nghe vài bài thơ do chính Hưng làm. Hai người bạn cùng trẻ tuổi, chưa lập gia đình, câu chuyện dần dà dẫn đến việc tâm sự về tình cảm, và tất nhiên là chuyện về "các cô Sài Gòn". Hưng bản tính cởi mở, kể lại những chuyện tình của anh, đôi khi với những chi tiết nóng bỏng. Nam sẵn dịp hỏi bạn:

- Cậu là người đào hoa, bây giờ bồ ruột của cậu là ai?

Hưng nói với bạn:

- Tôi đang quen thân một cô học Văn khoa ở Sài Gòn, tên là Quỳnh Dung. Khá đẹp.

Hưng cũng hỏi lại Nam về cuộc sống tình cảm. Nam kể qua mình có quen vài người thiếu nữ, nhưng chưa có ai thực sự là người yêu. Từ đó rất đều đặn, mỗi tuần Hưng nhờ Nam chuyển gởi giùm một hoặc hai lá thư cho người yêu Quỳnh Dung qua bưu chính quân đội, có trực thăng đi về tỉnh thường xuyên nên thư từ nhanh chóng hơn bên dân sự. Một hôm, Hưng trở lại Ngang Dừa sau khi đã về thăm Sài Gòn mấy tuần lễ. Hưng tâm sự cho bạn nghe tiến bộ mới về chuyện tình nồng nàn, đã đến thời kỳ thật là thắm thiết, giữa Hưng và Quỳnh Dung. Nam hỏi bạn về dự tính tương lai. Hưng nói giọng chân thành:

- Quỳnh Dung và tôi yêu nhau, đã cho nhau trọn vẹn, và tội này sắp đính hôn.

ooOoo

Nam đứng chờ trực thăng tại sân bay Vị Thanh để trở về Ngang Dừa. Lần này anh được về phép và ở lại Sài Gòn trên nửa tháng để sửa soạn và trình luận án. Anh đã hưởng gần ba tuần lễ rất thanh bình tại thủ đô. Trở về đây, không khí chiến tranh lại hiện rõ. Đã cuối hè mà thời tiết còn nóng. Sân bay nhỏ, bằng đất nện, khô cứng, cỏ cháy. Nhiều khoảng đất rộng bao quanh sân bay bị những ngày nắng nhiều trở nên trơ trụi, chỉ còn vài cụm cây khô. Thịnh thoảng một cơn gió thổi qua, bụi cát bay mù. Nam bỏ chỗ đứng, thông thả lại ngồi trên ghế chiếc xe Jeep của anh cho đỡ nắng. Một công xa bên tỉnh tiến chậm đến rồi dừng lại gần anh. Nam nhận thấy ông Trưởng Ty Tài Chánh ngồi trên xe cùng với một người con gái đẹp, tuổi chừng mười tám, đôi mươi. Đã biết Nam từ trước, ông Trưởng Ty chào anh và nói:

- Hôm nay có trực thăng đem lương tháng tới các đơn vị ở Ngang Dừa. Đây là "em gái" ông phó quận Hưng, cô muốn đi thăm. Tôi nhờ bác sĩ hướng dẫn để gặp ông Phó hành chánh.

Nam vui vẻ nhận lời. Anh chào người thiếu nữ. Nàng cũng nhẹ ngả đầu chào lại. Ở đây, những cô gái còn trẻ đến thăm thân nhân hoặc quân nhân nơi tiền đồn đều được phong là em gái. Em gái hậu phương. Nam đã quen thuộc với danh xưng này, nghe hơi cải lương, nhưng thân mật, triu mến và tình cảm.

Ông Trưởng Ty đi rồi, Nam mời cô gái lên ngồi ghế băng phía trước của xe anh. Tắm mũi vải che nắng cho người thiếu nữ. Nàng hướng cặp mắt to đen tự giới thiệu:

- Em là Dung, bạn của anh Hưng. Anh Hưng kể chuyện có quen với bác sĩ. Hôm nay em có dịp được gặp. Nam chưa trực tiếp giới thiệu ngay tên mình. Anh thầm nghĩ có lẽ Hưng đã nói tên anh, và trên chiếc áo trận của anh đã có bảng tên. Anh đáp lại:

- Tôi mới biết anh Hưng được vài tháng nhưng gặp nhau gần như mỗi ngày nên coi như đã quen thân. Tôi là bạn của anh Hưng, cô Dung cứ gọi tôi bằng anh.

Rồi anh tiếp:

- Tôi tên Nam.

Nàng có giọng nói êm và dễ thương:

- Dạ, nhưng xin anh cũng kêu Dung bằng tên, như anh Hưng vậy.

Nam kín đáo nhận xét người thiếu nữ. Đúng như lời Hưng tâm sự, Quỳnh Dung có dáng đẹp quyến rũ ngay cho người mới gặp. Khuôn mặt cân đối và tươi sáng, nước da trắng hồng, khỏe mạnh. Cặp mắt sáng, sống mũi thẳng và cao, miệng cười xinh với đôi làn môi mơn mởn. Người con gái không trang điểm nhiều. Chỉ một lớp kem mỏng trên da mặt, phớt một chút son nhẹ trên đôi môi. Tóc nàng uốn nhẹ, ngắn trung bình, đoạn dưới của làn tóc úp vào khoảng da trắng nơi cổ phía sau. Quỳnh Dung mang một sơ mi lụa màu mỡ gà và quần tây nâu đậm. Nàng đem theo một túi sách tay nhỏ, gọn gàng. Một niềm vui nhẹ nhàng đến với Nam. Đang chờ đợi trực thăng, anh lại có dịp nói chuyện với một cô gái xinh đẹp và duyên dáng, bạn gái của người bạn anh mới quen vài tháng.

Người hạ sĩ lái xe cho An tự động ra đứng dưới lều tôn nơi chờ đợi, nói chuyện cùng mấy đồng ngũ quen thuộc. Cạnh đó, vị Trung úy tài chánh cùng mấy nhân viên đang canh giữ những bao bố màu xanh quân đội đựng tiền, chuẩn bị đem đi phát lương cho những tiền đồn. Quỳnh Dung hỏi Nam đã đựng trận bao giờ chưa. Anh cho biết mới đến đơn vị ít tháng, anh chưa có mặt ngay nơi chiến trường bao giờ. Chỉ có một lần, cùng đoàn xe di chuyển, có xe bị mìn thảm khốc, xe anh may mắn an toàn. Nam cũng hỏi Quỳnh Dung về việc học của nàng. Nàng trả lời khiêm tốn:

- Dung kém về toán lại biếng học vạ vật. Xong Tú Tài ban C, Dung học Văn khoa.

Đã cuối mùa Hè tại miền Nam thời tiết thay đổi thật mau lẹ. Trời đang nắng và nóng bức, tự dưng nhiều làn gió mát thổi tới. Những đám mây xám đen kéo lại báo hiệu một cơn mưa. Cũng vừa lúc đó hai trực thăng do phi công Mỹ lái, từ từ xuống bãi đáp. Tiếng ồn ào của động cơ làm Nam phải nghiêng một chút về phía Dung và nói:

- Cô Dung, mình chuẩn bị lên máy bay.

Tuy đã được nàng mở lời lúc trước, Nam vẫn chưa thấy tự nhiên để gọi người thiếu nữ vừa quen bằng tên trong lúc mới sơ giao. Anh hướng dẫn nàng lên máy bay và giúp nàng cài dây an toàn. Những giọt mưa đầu mùa đã bắt đầu đổ xuống khi trực thăng bốc lên độ cao. Vô số hạt mưa tạt vào kiếng trước của phi cơ, gặp nhau tụ hội tạo thành những vệt nước dài, theo nhau chạy xuống phần thấp của kiếng rồi tan biến. Hai người xạ thủ Mỹ, với đại liên mỗi bên máy bay và những băng đạn dài, sẵn sàng bắn trả nếu bị tấn công từ dưới đất. Quỳnh Dung hỏi Nam:

- Đoạn đường bay có xa không anh?

- Trực thăng bay chừng ba mươi phút. Đi xuống nghe nói phải gần nửa ngày. Dùng ghe máy chắc là cũng mất độ ba bốn giờ.

Một lát sau, mưa vẫn còn nhưng đã nhẹ hạt. Trực thăng giảm độ cao. Từ máy bay, Nam chỉ cho Quỳnh Dung căn cứ đơn vị anh, vòng đai an ninh của quận, dãy nhà tôn nơi anh và Hưng làm việc. Con sông Ngang Dừa được viền xanh ngoạn mục bởi những hàng dừa bên ven sông. Qua làn mưa nhẹ, nhìn từ cao, cảnh vật bên dưới có nhiều chỗ thật đẹp, như một tranh Tàu với cây xanh, che phủ bởi làn mưa mỏng như khói sương. Hai chiếc trực thăng lượn một vòng rồi hạ xuống bãi đáp gần bộ chỉ huy của Nam. Anh giúp Quỳnh Dung xuống máy bay. Mưa rơi nhẹ. Vừa đặt chân xuống đất đã được mấy bước, gió mạnh do cánh quạt trực thăng làm nàng mất thăng bằng. Nam kịp thời đưa tay ôm giữ người thiếu nữ mới quen, khỏi té xuống lớp đất trơn trượt vì trận mưa cuối hạ. Tự dưng anh có một rung động khó tả khi có người con gái đẹp trong vòng tay. Thân thể người con gái trẻ thật dịu êm gây cho Nam một cảm giác vừa ấm áp, vừa hạnh phúc. Một chút ý tưởng tội lỗi nhẹ nhàng lẫn vào cái cảm nhận ấy khi anh nhớ rằng đây là người yêu của bạn mình. Hưng đã đứng chờ sẵn bên bãi đáp. Nam cùng Quỳnh Dung đến gặp bạn, anh nói vài câu với Hưng, rồi về trạm y tế lo giải quyết công việc đang chờ đợi sau những ngày vắng mặt.

ooOoo

Cách doanh trại khoảng hai cây số đường thủy, gần ngã ba sông lớn, có một cồn cát với nhiều cây dừa bao quanh, gọi là Cồn Dừa. Đây là một yếu điểm quân sự, nên mỗi tối có một tiểu đội ra trú đóng, làm một chốt

tiền thám, kiểm soát ngã ba sông và giữ an ninh thủy lộ cho quận và cho đơn vị của Nam. Những cây dừa lúc nào cũng xanh tươi nhờ được nước phù sa nuôi dưỡng. Giữa cồn có một chòi lá do những toán binh sĩ dựng lên. Bên trong chòi có võng, lò bếp than và vài bàn ghế sơ sài làm bằng những thân cây bần hay cây cần đước. Nơi đây, khi rảnh việc, Nam và một số sĩ quan trẻ ban ngày hay ra bãi cát tắm sông, khi lên bờ dùng món cá nướng Chuối, hay món trứng "cá chày" Rạch Giá lúc gập mùa, nướng khô mực, uống bia hoặc uống nước dừa. Nam mến thích cảnh thơ mộng này. Khi tình hình an tĩnh, ở đây mà anh tưởng như đang du lịch nghỉ mát trên một ốc đảo nhỏ. Có khi anh mắc võng giữa hai cây dừa để nghỉ trưa, nghe nhạc qua chiếc máy thu thanh nhỏ sách tay, hưởng những giờ phút ngắn, yên lặng và tạm an bình, vọng nhớ về Sài Gòn và cuộc sống sinh viên, những ngày đại học...

Ba ngày liền, Nam không thấy bóng Hưng và cô bạn gái. Hôm đó trong bữa ăn trưa cùng các sĩ quan bộ chỉ huy, Trung úy Vương thuộc ban an ninh cho biết:

- Mấy hôm nay ông Phó quận ngày nào cũng dùng xuồng máy ra thăm Cồn Dừa với người đẹp. Tối đến, khi toán thám báo đi kích đêm mới về, chắc là Ông Phó mệt nghỉ.

Nam muốn bênh vực cho hai người bạn mới quen:

- Ông Phó quận có người yêu đến thăm. Trong tương lai, cô sinh viên Văn Khoa này có thể là bà Phó quận đó.

Mọi người thấy giọng nói thành thật của Nam, không nói bông đùa gì thêm.

Ít ngày sau, vào một chiều tối, cơn nước xong, Hưng đưa Quỳnh Dung đến thăm Nam để giã từ. Dung sẽ về Cần Thơ và dự định ở một hai ngày nữa tại nhà một người bạn gái cùng học Văn khoa. Có lẽ nàng đã nói cùng gia đình là xuống thăm bạn tại miền Hậu Giang nhân dịp hè. Hai người cho Nam một hộp trà nhỏ và một hộp bánh do Quỳnh Dung mang tới từ Sài Gòn. Nam nhờ người hạ sĩ tùy viên của anh nấu nước pha trà, cùng hai bạn truyện trò. Hưng lộ vẻ hạnh phúc, một chút hãnh diện, vì có người bạn gái đến thăm tại nơi xa xôi, vùng xôi đậu nguy hiểm này. Quỳnh Dung nói chuyện dễ mến, vui vẻ và tự nhiên. Nàng có đem một vài sách báo mới cho Hưng và Nam. Nàng nói về những bài văn, truyện và thơ nàng ưa thích. Nam hỏi Quỳnh Dung sẽ về bằng phương tiện gì vào ngày mai. Hưng cho biết anh đã thu xếp với một tàu đò chở hàng sẽ đưa nàng tới Cần Thơ, có lẽ mất cả bốn tiếng đồng hồ mới tới. Phụ nữ và những người đi buôn lớn tuổi, di chuyển bằng ghe tàu cũng tạm an ninh. Ghe tàu đôi khi phải đóng thuế cho cả hai bên. Thanh niên, quân đội đi phép lẻ tẻ có thể bị những nhóm du kích phía bên kia chặn ghe, kiểm soát đem vô bưng biền.

Đêm đó không trăng nhưng có thật nhiều sao. Bầu trời đã trong sáng trở lại sau cơn mưa đầu mùa mấy ngày hôm trước. Một chiếc thuyền máy kiểu quân đội cặp bến sông. Tiếng nói lao xao của mấy quân nhân cột thuyền vào bờ, rồi họ đi bộ về phía doanh trại. Nam cho hai bạn biết đó là thuyền chở những toán thám báo đi phục kích ở nhiều địa điểm khác nhau mỗi đêm, xung quanh khu trú đóng. Mấy tiếng chuông ngân nga từ một ngôi chùa ở xa xa phía bên kia sông vọng về, vang nhẹ thình không. Hưng nói cho Quỳnh Dung nghe về ngôi chùa cổ này của người Miên, đã được gần hai trăm năm, chùa có từ hồi Chúa Nguyễn Ánh. Dân ở đây vẫn gọi là Chùa Miên. Quỳnh Dung đọc nhẹ, vừa đủ nghe:

Thuyền ai đậu bến Ngang Dừa

Nửa đêm vắng tiếng chuông chùa Cổ Miên (1)

Nam nói như một lời khen tặng:

- Dung đúng là sinh viên Văn khoa, gặp cảnh là nhớ tới thơ của người xưa. Nhờ Quỳnh Dung, chúng tôi sẽ gọi chùa với cái tên đẹp, chùa Cổ Miên. Không biết có khi nào sẽ được thăm chùa Hàn Sơn bên Tàu, chắc là thơ mộng hơn đây nhiều mới đem cảm hứng cho người xưa tạo nên những vần thơ, còn đến bây giờ, cả ngàn năm sau:

Nàng nhẹ đáp:

- Dung thấy nước mình cũng có nhiều chỗ đẹp. Nhưng đôi khi cảm nhận với ngoại cảnh còn tùy theo tâm sự, hoàn cảnh của mỗi người. Nếu thi vị hóa, vùng đất này cũng rất nên thơ, nhất là Cồn Dừa.

Gần khuya, Hưng và người yêu sửa soạn từ giã Nam thì một loạt tiếng nổ thật lớn, thật gần, vang động làm cả ba người hoảng hốt. Phía bên kia mở cuộc pháo kích. Nam vội kéo hai người bạn cùng anh xuống hầm trú ẩn, gần ngay căn lều vải của anh. Những tiếng nổ vẫn liên tục và chát chúa. Trong hầm tối chật chội, Nam nghe rõ tiếng thở nhanh và như cả tiếng tim đập dồn dập của Quỳnh Dung, bên anh. Nàng lo lắng hỏi Nam:

- Liệu có bị tấn công không anh?

Với "kinh nghiệm mới có vài tháng" nơi tiền đồn, Nam trấn an cô bạn mới:

- Bị pháo kích thế này, ít khi có tấn công trực diện.

Trong cảnh hiểm nguy và quả thật chưa kinh nghiệm, Nam quên đi chiến thuật tiền pháo hậu xung của những người bên kia chiến tuyến. Chợt một tiếng nổ lớn, kèm theo tiếng miêng kim khí va chạm ngay cửa hầm nơi ba người đang ẩn trú. An đang ngồi thu mình, nhưng do phản ứng anh đưa tay khua nhẹ mặt đất. Tay anh chạm phải một mảnh bích kích pháo nhỏ và sắc, còn nóng bỏng. Anh bất giác kêu nhẹ. Giọng Quỳnh Dung hốt hoảng:

- Anh Nam có sao không?

Một tay nàng đưa tới, nắm chặt lấy vai Nam. Anh nói cho bạn yên tâm:

- Tôi chạm phải một mảnh đạn còn nóng, vừa rơi vào hầm của mình.

Mảnh đạn đã va chạm mạnh vào những hộp sắt rỗng, trước kia đựng đạn đại liên. Binh sĩ đã dùng những hộp không này như những viên gạch, làm vách nơi cửa hầm cho đất khỏi lở xuống bên trong nơi ẩn trú.

Gần nửa giờ sau, hỏa châu được thả sáng quanh khu vực đồn trú. Rồi đại pháo của những đơn vị bạn rót những trái phá bao xa vài cây số phía tây nam bộ chỉ huy. Tiếng bích kích pháo của phe tấn công thưa dần rồi êm lặng. Mọi người thận trọng ra khỏi các hầm trú. Doanh trại một phần bị hư hại, vài lều lá bị cháy nhỏ, không một ai tử thương nhờ có chuẩn bị những hầm trú kiên cố. Chỉ có bốn người vừa binh sĩ vừa hạ sĩ quan tại những chòi canh bị thương vì không kịp trú ẩn. Nam cho nhân viên đem thêm hai ghế bố quân đội và mền mùng để hai bạn ở lại đêm trong trạm quân y của anh. Không an ninh chút nào nếu để họ về quận, nơi cư trú của Hưng dù ở gần bên chưa đầy một cây số, vào tình trạng lúc này. Nam và các y tá đi săn sóc những người bị thương. Sau đó anh vào họp khẩn với bộ chỉ huy.

Sáng hôm sau, nhiều trực thăng từ Bạc Liêu và Cần Thơ tới, đem theo một số sĩ quan đến lượng định tình hình tại chỗ, và để chờ các thương binh. Nhân dịp này, Nam kiếm cho Quỳnh Dung một bộ đồ trận mới và một nón vải đi rừng để nàng mặc, như một nữ trợ tá quân đội, rồi tháp tùng trực thăng tản thương về Cần Thơ. Suốt một tuần sau đó, tình hình yên tĩnh. Bên này lo chỉnh trang tu bổ căn cứ. Các đơn vị cơ hữu tuần thám, lưu động ngày đêm. Bên kia chắc cũng lo thu dọn, phân tán mông để tránh bị truy kích hay bị tiêu diệt. Nam lại có những dịp nói chuyện lâu với bạn. Như một thói quen, Hưng tâm sự về ba ngày thân ái tuyệt vời cùng Quỳnh Dung, nhất là khi chỉ có hai người ở Cồn Dừa. Nam không ngờ Quỳnh Dung là cô sinh viên trẻ tuổi đã sống mới và phóng khoáng đến thế. Khi yêu thương, người con gái đã không ngần ngại sống hồn nhiên, thân thiết và trọn vẹn bên người tình.

Hưng đưa một bài thơ mới viết cho Nam coi:

- Tôi mới làm bài này, muốn khoe với cậu.

Nam cầm tờ giấy, đọc bài thơ Người Yêu Đến của Hưng. Anh còn nhớ có hai câu thơ lãng mạn:

Em đến trao anh cảnh địa đàng

Đôi ta sống lại thưở hồng hoang ...

Nam thân mật nói với Hưng:

- Mừng hai bạn đã tìm thấy địa đàng ở Cồn Dừa.

ooOoo

Hôm ấy Nam về thăm Sài Gòn. Hưng nhờ anh đem thư cho Quỳnh Dung và một giỏ trái cây miền Hậu Giang, có mấy quả xoài tượng thật lớn. Quỳnh Dung mừng rỡ gặp lại anh. Mắt nàng sáng như một đứa trẻ được kẹo khi nàng cầm một trái xoài:

- Cảm ơn anh đem lại món quà mà Dung thích. Nhưng phải mang ơn anh nhiều đã săn sóc Dung trong chuyến đi thăm Ngang Dừa mấy tháng trước. Dung tưởng tượng có thể chết tại Ngang Dừa. Anh giúp Dung về Cần thơ bằng trực thăng nên khỏe lắm. Bộ đồ trận anh cho, Dung còn giữ làm kỷ niệm, nhưng chưa hôm nào dám mặc để khoe với bạn.

Quỳnh Dung mời anh ngồi nơi phòng khách, uống nước cam. Có lẽ cả nhà nàng đi vắng, trừ một cô em gái nàng, tuổi độ mười sáu, đôi lần thấp thoáng qua phía cửa căn phòng bên trong. Quỳnh Dung hỏi:

- Anh Hưng có nói với anh về dự tính đi Hoa Kỳ học cao học không?

Nam chưa lần nào nghe bạn nói đến việc du học, anh đáp:

- Anh Hưng chưa cho tôi biết về dự định này. Tôi nghĩ bây giờ tình hình chiến sự nặng nề, cũng khó xin đi du học.

Quỳnh Dung giọng thân mật:

- Anh Nam, anh đừng xưng tôi nghe xa lạ quá, anh cứ xưng anh với Dung nha. Cũng như anh Hưng, anh hơn tuổi Dung mà.

Từ đó Nam đổi cách xưng hô theo ý nàng. Quỳnh Dung cho biết có em gái là Quỳnh Hương, đang học đệ tứ trường Trưng Vương, và một em trai đang học đệ lục. Câu chuyện tiếp tục. Chuyện học Văn Khoa và các giáo sư của Dung. Cuộc sống tại Ngang Dừa của Hưng và An. Các tác phẩm và các tác giả mới nổi tiếng. Các ca sĩ đang được mến chuộng ... Rồi Quỳnh Dung hỏi anh:

- Anh Nam, chiều mai thứ bảy, có phim Summer Place, trước bị kiểm duyệt nay cho chiếu. Dung thích tài tử Sandra Dee. Anh có rảnh dẫn Dung và Hương đi coi được không? Em muốn Hương quen với anh.

Nam hơi bối rối. Một chút ngạc nhiên về sự bạo dạn cũng như lòng quý mến của Quỳnh Dung. Nhưng Nam đã có những nhận lời khác, trước khi đến thăm nàng. Thấy vẻ ngập ngừng của Nam, Quỳnh Dung thông minh giúp anh:

- Hay là anh mắc bận, đã có hẹn với cô nào rồi?

Nam cho biết:

- Anh đã hứa đưa mấy cô em đi Thủ Đức. Lần nào về, mấy cô bé cũng đòi khao.

Quỳnh Dung làm cho cuộc nói chuyện vui và tự nhiên:

- Em anh thật không? Nếu là bạn gái thì sao anh đi một lúc với mấy cô?

Nam trả lời:

- Có một cô là em họ thôi. Cô ấy có vài người bạn.

Quỳnh Dung nhìn anh:

- Mong anh Nam chọn được một cô. Nhưng Dung cũng muốn anh quen em của Dung nữa.

Rồi nàng mời Quỳnh Hương ra giới thiệu với Nam. Anh cùng dùng xoài tượng với chị em nàng. Món xoài tượng dùng với đường và muối ớt, nhiều cô gái ưa chuộng. Nam không mặn mà lắm với món này, nhưng vui vì có hai người con gái đẹp cùng trò chuyện. Quỳnh Hương có vẻ đẹp kín đáo, hiền hậu, không có nhiều nét năng động như người chị.

Một Người Ra Đi

Gần ngày Tết Nguyên Đán, tình hình chiến sự vẫn gia tăng, quân nhân và công chức ít người được về dịp Tết cùng gia đình, qua kinh nghiệm Tết Mậu Thân. Nam và Hưng đều ở lại Ngang Dừa, ăn Tết tại nơi tiền đồn. Lần này đúng như giao ước giữa hai bên của cuộc chiến, không thấy có giao tranh tại nơi đây vào đêm giao thừa và suốt ngày Nguyên Đán.

Khoảng một giờ sáng ngày mùng bốn Tết, Nam đang ngủ ngon thì nghe nhiều tiếng súng đạn nổ rền. Nam khoác vội áo giáp rồi vào ngay vị trí đã được đặt trước trong kế hoạch phòng thủ. Phía bên kia mở cuộc tấn công bất ngờ vào công sự của quận, nơi có khoảng gần hai trăm nghĩa quân và địa phương quân phòng trú và cũng có nhà của vị quận trưởng và nhà của Hưng. Doanh trại của Nam không bị một trái đạn nào. Có lẽ phía bên kia biết khó thắng và sẽ tổn thất nặng nếu trực diện tấn công vào căn cứ một trung đoàn chủ lực, có hỏa lực mạnh, quân số đông và hàng trăm trái mìn Claymore chung quanh. Vị trí phòng thủ của quận chỉ cách doanh trại Nam trên một cây số. Tiếng súng lớn nhỏ nghe thật rõ. Tiếng đại liên nổ dồn và cả tiếng súng 57 ly không giạt. Nam lo ngại cho số phận của Quận và của người bạn mình. Hai tiểu đoàn chủ lực của đơn vị anh, cũng đang đóng quân ở gần, không được lệnh đi tiếp cứu. Không ai lạ gì chiến thuật công đồn dã viện, tiếp cứu lúc này chỉ chúc lấy tổn thất nặng nề. Các nẻo đường tiếp viện chắc chắn đầy mìn bẫy và các ổ phục kích.

Giao tranh giữa bên trong và bên ngoài vòng đai của quận tiếp tục kéo dài trên hai tiếng đồng hồ. Cuộc tấn công chỉ ngưng khi máy bay loại nhẹ đến thả hỏa châu liên tiếp, soi sáng cả một vùng, trên trời và dưới đất. Hôm sau, Nam bàng hoàng được biết Hưng đã tử nạn ngay trong giây phút đầu của cuộc tấn công. Một mảnh đạn M 79 đã trúng người bạn anh, như một định mệnh. Cuộc tình của hai bạn anh có kết luận buồn. Không như trong cuốn phim Elle n'a dansé qu'un seul été, lần này không phải người con gái, mà là người thanh niên đã vĩnh viễn ra đi, để lại người yêu.

Nam suy nghĩ và buồn cho cuộc chiến đang xảy ra tại miền Nam. Cuộc chiến mà anh dù không muốn cũng bị lôi cuốn vào, đứng ở bên này chiến tuyến, và giờ đây trực diện với bên kia tại một đơn vị tiền phương. Nam

còn nhớ, năm 1954, anh theo gia đình di cư vô miền Nam khi đất nước chia đôi. Một số họ hàng, thân nhân, bạn bè của anh còn ở lại bên kia vĩ tuyến 17. Anh biết chắc chắn nhiều người quyết định ở lại miền Bắc không phải vì họ say mê chế độ đại đồng. Nhiều người chỉ vì hoàn cảnh, hoặc không muốn xa rời làng mạc thân yêu. Chắc hẳn phải có những người bạn và họ hàng của Nam, cũng bị lôi cuốn vào cuộc chiến như anh, và bây giờ đang cầm súng bên kia chiến tuyến. Họ đã cho nổ những trái bích kích pháo vào đơn vị anh. Lực lượng bên anh đã rút hàng chục hay có khi hàng trăm quả đại bác 105 ly lên đầu họ. Những bom đạn của bên anh hay bên kia cũng đang vô tình làm tổn hại, gây tang tóc cho nhiều dân lành. Những người phía bên kia, họ ở xa và họ ở gần. Họ có thể là bà con bạn bè của anh. Họ còn ở Hà Nội, Hải Phòng hay Thanh Hóa ... Hay họ ở ngay ngoài vòng đai đơn vị anh, hoặc ở một thôn xóm gần bên hay xa xa phía chân trời ...

Cuộc Tình Đến Sau

Quỳnh Dung đã mang thai trước ngày Hưng tử nạn chừng hai tháng. Nam một phần thương nhớ người bạn xấu số, một phần vì cảm mến và muốn chia nỗi đau buồn của Quỳnh Dung, và vì một tình cảm tự nhiên có, mỗi khi có dịp thuận tiện anh thường đến thăm hoặc liên lạc để an ủi Quỳnh Dung kể từ khi Hưng mất. Quỳnh Dung lên Đà Lạt, sanh hạ một bé trai, ít lâu sau trở về Sài Gòn sống cùng gia đình, tiếp tục học Văn Khoa. Đứa bé được bên gia đình của Hưng đón về nuôi dưỡng. Quỳnh Dung thăm con nàng hằng tuần. Nàng cũng được gia đình Hưng quý mến. Có lần nàng nói cùng Nam: "*Con em là một kỷ niệm sống động đáng ghi nhớ nhất anh Hưng đã để lại cho em và những những người thân bên gia đình của anh ấy. Khi anh Hưng mới bị nạn, có nhiều người gợi ý khuyên em phá thai nhưng em không đồng ý, và cha mẹ em cũng không muốn em làm như vậy*".

Mấy tháng sau, Nam được đổi về làm việc tại Mỹ Tho, sau khi hết nhiệm kỳ phục vụ nơi tiền tuyến. Anh có dịp về Sài Gòn, thăm Quỳnh Dung thường hơn và tình cảm ngày thêm nảy nở nơi anh và nàng. Anh chưa ngỏ lời yêu nàng nhưng cảm nhận được Quỳnh Dung có nhiều cảm tình với anh. Tuy vậy đôi lần nàng có nhắc lại ý muốn anh quen thân với em nàng. Nhưng tình yêu tự nhiên mà có. Tình cảm do dẫn dắt, do sắp đặt nhiều khi khó thành. Nam quý mến Quỳnh Hương như quý mến em của một người bạn.

Một sáng Chủ Nhật, Nam đến thăm Quỳnh Dung. Anh dùng chiếc Vespa chở nàng dạo trên những đường phố quen thuộc Sài Gòn. Từ ngày Hưng mất, Quỳnh Dung để tóc dài. Xe chạy êm và gió mát. Một vài sợi tóc nàng, lơ lửng nơi bên cổ Nam, cho anh một cảm giác dễ chịu. Anh muốn những con đường dài hơn để tiếp tục đón nhận những cảm giác êm đềm ấy. Đôi bạn sau đó dùng bữa cơm trưa tại một quán ăn bên bờ sông Sài Gòn. Quỳnh Dung đặt tay trên bàn. Cầm bàn tay nhỏ nhắn của nàng, Nam ân cần:

- Nơi cõi xa, Dung thử đoán xem anh Hưng nghĩ sao về chúng mình bây giờ?

Quỳnh Dung nhìn anh:

- Anh Hưng sẽ phù hộ cho chúng mình.

Nam vẫn giữ tay nàng trong tay mình:

- Nếu anh nói anh đã yêu Dung, Dung nghĩ sao, anh Hưng có buồn không?

- Anh Hưng mất rồi. Anh ấy hiểu biết và rộng lượng, chắc không buồn về chuyện đó. Nhưng riêng Dung nghĩ, Dung không xứng đáng với tình yêu của anh. Anh có cả một tương lai, Dung lại có cuộc đời lỡ dở ...

Nam nói với giọng chân thành:

- Anh đã cảm thấy mến Dung ngay từ lần đầu mới gặp. Nếu anh Hưng không phải là bạn, anh đã cố chinh phục Dung từ hôm mới gặp em.

Quỳnh Dung hồng nét mặt. Nàng không nói gì. Hai người rời nhà hàng, thong thả dạo dọc bên sông. Đã quá trưa, cũng vắng người tản bộ. Nam ôm nàng và hôn lên tóc, rồi trên má và nhẹ nhàng hôn trên môi nàng.

Nam cùng nàng vào một rạp chiếu bóng thường trực tại thương xá Eden, đang trình chiếu một phim cũ nhưng nổi tiếng. Anh chọn một góc vắng. Đôi bạn đã quen thân thì thăm nói chuyện và rồi trao nhau những nụ hôn đam mê, mặn nồng ...

Tình yêu của anh và nàng ngày thêm đậm thắm. Quỳnh Dung là cô gái trẻ, càng đầy nét đẹp nẩy nở toàn vẹn, mãn khai. Nam say sưa trong yêu đương. Đôi khi như vì một phản ứng tâm lý, có lẽ vì đã quá yêu nàng, Nam thoáng có một chút ghen với quá khứ của người tình. Có lần anh hỏi Quỳnh Dung: "Ngày xưa em có yêu anh Hưng như anh không?" Nàng im lặng một lát. Nam thầm trách mình đã thiếu tế nhị. Một lần khác, anh vô tình thấy trong một cuốn sách của Quỳnh Dung, bài thơ Người Yêu Đến, ngày trước Hưng viết tặng nàng, nàng còn cất giữ như một kỷ niệm. Bây giờ anh mới có dịp đọc trọn vẹn bài thơ tình của người bạn cũ ... Anh có nét suy tư và Quỳnh Dung cảm thấy điều này.

ooOoo

Còn Tiếp

(1) Thuyền ai đậu bến Cô Tô,
Nửa đêm vắng tiếng chuông chùa Hàn Sơn (Dịch Thơ Đường, Khuyết Danh)
Cô Tô thành ngoại Hàn Sơn tự
Dạ bán chung thanh đảo khách thuyền (Đường Thi, Trương Kế)

(2) "Đại văn hào Leon Tolstoi đã sống suốt cuộc đời với nội tâm khắc khoải, dằn vặt, ân hận, băn khoăn, chỉ vì không rõ ý nghĩa cuộc sống của con người. Dầu đã 82 tuổi, văn hào cảm thấy vẫn còn những ngày còn lại rất quý giá nên đã quyết định bỏ nhà ra đi để tìm cho được ý nghĩa đích thực của đời người. Văn hào đã "tìm được" nó trong những ngày cuối của cuộc đời trước khi chết thềm lặng tại một thị trấn nhỏ.

Điều văn hào tìm được ký thác trong một truyện ngắn với tựa đề: "Người Ta Sống Bằng Gì" Cốt truyện có ba nhân vật chính là bác thợ giày Simon với vợ là Matriona và một đứa trẻ tên là Michel. Theo câu chuyện, Michel là một thiên thần bị Trời đày xuống trần gian mà Simon đã nhặt được ở bên ngoài ngôi nhà nguyện. Trước khi Michel bị đày, Trời đã bảo chàng: Người sẽ hiểu trong con người có gì, con người không được hưởng gì và cái gì làm sống con người.

Trong sáu năm sống trong nhà bác thợ giày, Michel chỉ cười có ba lần. Mỗi lần chàng cười, vì chàng đã tìm ra một ý nghĩa cho cuộc sống.

Nụ cười thứ nhất của Michel, khi chàng hiểu trong con người có tình yêu.

Nụ cười thứ hai của Michel, khi chàng thấy con người không tri thức được những nhu cầu thiết yếu của thân xác mình.

Nụ cười thứ ba của Michel, khi chàng nhận thức được người ta không sống vì những nhu cầu thể xác, mà sống vì tình yêu.

Những ngày cuối đời còn lại, Tolstoi tìm được ý nghĩa đời người là tình yêu, nhưng không biết Tolstoi có được "sống vì tình yêu" trong những ngày còn lại của đời mình?

(Trích từ Ánh Sáng, the Light, số 483 ngày 6 tháng 1 năm 2002. Tác giả: Mục sư Phan Thanh Bình)

(3) Dualism (Dualité)